

# Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXII. évfolyam • 2. szám • 2023. február

www.csurgo.hu

csurgoeskornyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS  
3. OLDAL



"Nekünk van egy galm-bunk. Annak a párját keressük."

AKTUÁLIS  
7. OLDAL



Gyalogtúrával tisztelegtek a doni hősök és katonai áldozatok előtt

INTERJÚ  
8. OLDAL



A férfi és a nő erős szövetsége - a házasság



„Farsangolunk, vígadunk, reggelig csak táncolunk...”

6. OLDAL

AKTUÁLIS

Csurgó Város  
Rendezvény-  
naptára 2023

5. OLDAL

HELYTÖRTÉNET

Az első csurgói  
óvó bácsi  
emlékére

11. OLDAL

FELHÍVÁS

Tájékoztatás  
lomtalanításról -  
2023. március 3.

13. OLDAL

ÉLETMÓD

Böjt - a mérték-  
letesség erényé-  
nek gyakorlása

14. OLDAL

„MURA-DRÁVA VIDÉK KINCSEI  
GYEREKSZEMMEL” Rajzpályázat



AKTUÁLIS  
2. OLDAL

Életmű díjat kapott Mohai József  
labdarúgó játékvezető



AKTUÁLIS  
6. OLDAL



## „MURA-DRÁVA VIDÉK KINCSEI GYEREKSZEMMEL”

### Rajzpályázat

Csurgó Város Önkormányzata a HUHR/1901/2.1.2/0074 azonosító számú „Active Tourism meets Advanced Technology in Cross-Border Area” projekt keretében rajzpályázatot hirdetett általános iskolás diákok számára „Mura-Dráva vidék kincsei gyerekszemmel” címmel három kategóriában: általános iskola alsó tagozat 1-2. osztály, általános iskola alsó tagozat 3-4. osztály, továbbá általános iskola felső tagozat 5-8. osztály.



A felhívás célja a Mura-Dráva vidék kulturális, természeti örökségeinek bemutatása volt, illetve a projekt témájához illeszkedő turisztikai is digitális kínálat népszerűsítése a különböző korosztályok körében.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a leadási határidő meghosszabbításra került, így 2022 december közepéig volt lehetőség leadni a pályaműveket az Önkormányzat felé.

A felhívásra a három kategóriában összesen 105 pályamű érkezett. A beérkezett pályaműveket egy 3 fős szakmai zsűri értékelté díjazva kategóriánként az első három helyezettet, valamint kategóriánként egy-egy különdíjast is.

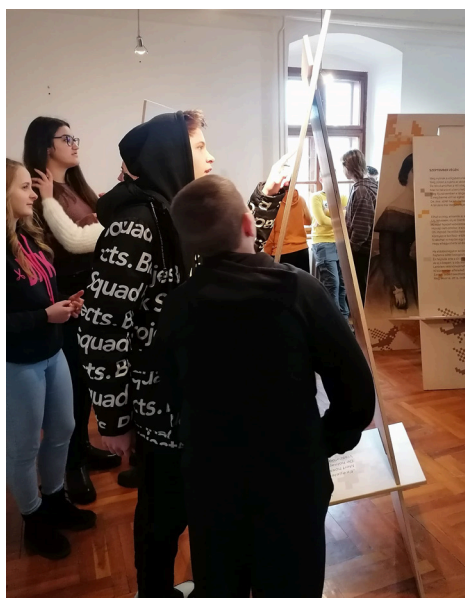
A díjak átadására ünnepélyes díjátadó keretében került sor, amely 2023. január 20-án került megrendezésre a Magyar Kultúra Napja alkalmából a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskolában. A beérkezett pályaművek kiállításra kerültek az intézményben.



*Egy határon átnyúló régió, ahol a folyók összekötnek, nem elválasztanak*



## Petőfi a múzeumban



A Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából a Petőfi-busz után megérkezett Csurgóra 2023. január 31-én az „Átröpülök hosszában hazámon” címet viselő tablókiállítás is. A tárlat a Petőfi Klub keretében – a Petőfi Irodalmi Múzeum által koordinált hálózat célja a magyar kulturális identitást erősítő, történelmi, irodalmi- és művészettörténeti ismereteket átadó programok szervezése – került megrendezésre a Történelmi Parkkal közösen.

A megnyitó kezdetén Holczer Dávid, a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium tanulója, aki maga is versíró, szavalta el Petőfi Sándor Dalaim c. versét. A kiállítást Cseh Tamás, a Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium igazgatója nyitotta meg. Beszédében felidézte Petőfi Sándor életének legfontosabb

állomásait, születésétől kezdve egészen az 1848/49-es szabadságharcig.

A Petőfihez kapcsolódó tárgyak és általa írt versek mentén a tablok – és természetesen maga a kiállítás – elsősorban a költészetére és költőként eltöltött éveire fókuszálnak. Ezekhez irodalomtörténeti érdekességek, idézetek, portrék kapcsolódnak – például a Petőfi példaképének tekintett Csokonai Vitéz Mihályé, aki, mint tudjuk, az 1799-1800-as tanévben helyettes tanár volt a csurgói „első oskolában”.

A kiállítás mindösszesen másfél hétig ingyenesen volt látogatható, ezen idő alatt több osztály és pedagógusok is megtekintették az irodalmat szerető, csurgói felnőtteken kívül.

PETLÁNOVICS ESZTER

## „Nekünk van egy galambunk. Annak a párját keressük.”



A Házasság Hete alkalmából, 2023. február 16-án nyílt meg a Helytörténeti Gyűjtemény új időszakos tárlata. A megnyitón Füstös János, Csurgó Város polgármestere köszöntötte a vendégeket, majd Csima Edit volt anyakönyvvezető tartott megható beszédet az esküvői szokásokról és az esetek humoros vagy éppen szomorúbb pillanatairól.

A nyolc évtized esküvőit bemutató kiállításon megjelentek azok a múzeumban őrzött alkotások, amelyek fő témája a szerelem, valamint a jegyajándékképpen adott emlékek is. Az 1900-as évektől kezdődően Csurgó és környéke szokásait a

párválasztásról, az esküvőről és a lakodalomról a gyűjteményi műtárgyak (menyasszonyi ruhák, stafírungok, lakodalmas tálak) és adattári anyagok (menyasszonybúcsúztató, házassági szerződés) segítségével mutatja meg.

A tárlatra felajánlott tárgyak segítségével eleveníti fel, hogy milyenek voltak az esküvők a későbbi évtizedekben. Az idei év elején ugyanis a Helytörténeti Gyűjtemény felhívást intézett esküvői emlékgyűjtésre. Ennek keretében fotókat (az ifjú párról, a menyasszonykikérésről, az esküvőről, a lakodalomról), dokumentumokat (meghívó, távirat, levél, emléklap) és tárgyi emlékeket (menyasszonyi ruha, cipő, fátyol, fejdísz, csokor) lehetett beadni a múzeumba.

Közel ötven fénykép; kettő, különböző évtizedekből származó menyasszonyi ruha; fejdíszek, valamint számos dokumentum érkezett be, sőt, még a megnyitón is kaptunk néhány gyönyörű fotót. A tárgyak közül a fejdíszek voltak a legrosszabb állapotban, a hatvan-hetven éves darabokat megviselte az idő – ennek ellenére is érzékelhető, milyen csodálatosan mutathattak a menyasszonyokon.

A kiállítás a Helytörténeti Gyűjtemény nyitvatartási idejében 2023. március 10-ig tekinthető meg.

PETLÁNOVICS ESZTER



## Csurgó Város Helytörténeti Gyűjtemény belépőjegyek

	ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK	IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK
FELNŐTT TELJES ÁRÚ	800 Ft	500 Ft
KEDVEZMÉNYES FELNŐTT JEGY**	400 Ft	250 Ft
KEDVEZMÉNYES DIÁKJEGY**	400 Ft	250 Ft
CSALÁDI KEDVEZMÉNY***		
Felnőtt	600 Ft	400 Ft
Diák	300 Ft	200 Ft
CSOPORTOS KEDVEZMÉNY 10 fős létszám felett		
Felnőtt	600 Ft	400 Ft
Diák	300 Ft	200 Ft
CSURGÓI LAKCÍMKÁRTYÁVAL	500 Ft	250 Ft
CSURGÓ KÁRTYÁVAL	INGYENES	250 Ft

\*62–70 év közötti vagy teljes öregségi nyugdíjra jogosult magyar és EGT állampolgárok részére/6–26 év közötti diákigazolvánnyal rendelkező magyar és EGT állampolgárok részére

\*\* legalább két 18 év alatti személyt kísérő, egy vagy két szülő vagy közeli hozzátartozó magyar és EGT állampolgárok részére

**Egy alkalommal egy kedvezmény vehető igénybe!**

**A kedvezmény az arra jogosító igazolvány/dokumentum felmutatásával vehető igénybe!**

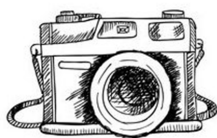
### INGYENES BELÉPÉSRE JOGOSULTAK:

- 6. életévét be nem töltött kiskorú
- 70. életévét betöltött személy
- fogyatékkal élő személy és kísérője (1 fő)
- csoporttal érkező idegenvezető (1 fő)
- legalább 400 fős taglétszámmal rendelkező, országos hatáskörű közgyűjteményi szakmai szervezet tagja (pl. Pulszky Társaság, MKE)
- köznevelésben dolgozó pedagógus, szakképzésben dolgozó oktató

A muzeális intézmény látogatóit megillető kedvezményeiről a 194/2000. (XI.24.) Korm. rend. rendelkezik. További kedvezményeiről kérjük tájékozódjon az információs pultnál!

### TÁRLATVEZETÉS DÍJA:

teremőr vezetésével	ingyenes
szakmai vezetés (muzeológus, gyűjteménykezelő):	500 Ft/ tárlatvezetés



Fotójegy: 300 Ft

**A belépőjegyekről és egyéb díjakról minden esetben számla kerül kiállításra!**



# CSURGÓ VÁROS RENDEZVÉNYNAPTÁRA 2023

## JÚNIUS

3. **Csuszafesztivál**  
Közösségi Ház - Történelmi Park
3. **Csokonais Öregdiákok Találkozója**  
Csokonai V. Mihály Református Gimnázium,  
Ált.Isk. és Kollégium
3. **Részvétel a Cszuszafesztiválon**  
Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye
4. **Trianoni megemlékezés**  
Petőfi tér – Városi Ünnepség
5. **14.30 Egészségnap az EFI Irodával - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
12. **EFi.- Senior Zumba - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
13. **Somogy megye képekben a '80-as években**  
Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye
14. **Jótekonysági est a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola diákjai számára**  
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
17. **Ballagási ünnepély**  
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
19. **11.00 Bűnmegelőzési fórum - Arany J. u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
21. **Tanévzáró ünnepély**  
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
23. **9.00 Családi kirándulás a kaszói vadsparkba - Bölcsőde**  
Városi Szociális Intézmény
24. **Múzeumok Éjszakája**  
Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye
28. **Kirándulás a Balaton környékére autóbusszal - Arany J. u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény

## JÚLIUS

- 2-9. **Csokonai Diákszínjátsszó Tábor (középiskolásoknak)**
- 9-16. **Csokonai Diákszínjátsszó Tábor (egyetemistáknak)**  
Közösségi Ház - Történelmi Park
4. **11.00 Gyümölcsnap az EFI irodával - Arany J. u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
5. **Levendulás- Napsugaras nap**  
Csurgói Napsugár Szociális Intézmény
12. **11.00 10 éves a Csurgói Városi Szociális Intézmény Gondozottjaiért Alapítvány-rendezvény - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
12. **11.00 Sportnap a Zis-tón - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
19. **14.30 Ellátottjogi képviselő előadása - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény

20. **9.00 Családi nap - Bölcsőde**  
Városi Szociális Intézmény
26. **Séta a kaszói lombkorona tanösvényen - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény

## AUGUSZTUS

7. **14.30 A hatékony segítő kommunikáció – előadás - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
9. **14.30 Mentálhigiénés előadás - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
16. **11.00 Új kenyér ünnepe - Arany J. u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
20. **Az Államalapítás Ünnepe**  
Városi Ünnepség  
Közösségi Ház - Történelmi Park
23. **14.30 Gyógynövényes szappanfőzés, krémkészítés - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
28. **14.30 „Kommunikáció és konfliktuskezelés” előadás - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
29. **11.00 "Gyümölcskosár" generációs program az óvodásokkal - Arany J. u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény

## SZEPTEMBER

1. **9.00 "Bölcsibe csalogató" családi program a szentai Török Lovastanyán – Bölcsőde**  
Városi Szociális Intézmény
2. **Részvétel a városi Őszi Fesztiválon**  
Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye
5. **14.30 Ellátottjogi képviselő előadása - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
6. **11.00 Halászléfőzés - Arany J. u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
12. **10.00 Bűnmegelőzési fórum - Basakúti u. Klub**  
Városi Szociális Intézmény
13. **10.00 Gyümölcsnap – Bölcsőde**  
Városi Szociális Intézmény
15. **Zis-tó kirándulás, kemencézés**  
Csurgói Napsugár Szociális Intézmény
16. **Őszi Fesztivál**  
Közösségi Ház - Történelmi Park
19. **Kerámiák Csurgó és környékéről**  
Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye
30. **A népmese napja alkalmából mesemondó verseny**  
Közösségi Ház - Történelmi Park

*A szervezők a rendezvény változtatás jogát fenntartják!  
A további rendezvényeket a Csurgó és Környéke következő számában közöljük!*

## Életmű díjat kapott Mohai József labdarúgó játékvezető



3 év kihagyás után, január utolsó szombatján került megrendezésre a Somogy megyében működő labdarúgó játékvezetők évzáró-évnívó gálája. A Magyar Labdarúgó Szövetség Somogy Megyei Igazgatósága és Játékvezető Bizottsága által szervezett rendezvényen mintegy 160 fő vett részt. A programban az elmúlt szezon

értékelése, valamint a megyében működő játékvezetők munkájának elismerése kapott főszerepet.

A díjakat az est egyik díszvendége Dr. Neszményi Zsolt főispán úr - a Magyar Labdarúgó Szövetség Somogy Megyei Társadalmi Elnökségének tagja, Nemes Nándor - a Magyar Labdarúgó Szövetség Somogy

Megyei Igazgatója, valamint Fodor Gyula - a Magyar Labdarúgó Szövetség Somogy Megyei Játékvezető Bizottságának elnöke adta át. Az estnek csurgói érdekeltje is volt, a szövetség Mohai József sporttársnak 35 éves játékvezetői

működéséért, illetve a 60. életének betöltéséért életmű díjat adományozott.

A kitüntetettnek ezúton is gratulálunk és további sikeres játékvezetői pályafutást kívánunk!

BV



**VAKOK ÉS GYENGÉNLTŐK  
SOMOGY MEGYEI EGYESÜLETE**

Ha Önnek vagy családjának látásával kapcsolatos problémája van forduljon Egyesületünkhöz bizalommal, az alábbi elérhetőségek valamelyikén

Telefon: +36 82 319 229

+36 30 505 9981

Cím: 7400 Kaposvár, Pécsi utca 2

Email: [info@somogyivakok.hu](mailto:info@somogyivakok.hu)

[www.somogyivakok.hu](http://www.somogyivakok.hu)

[www.facebook.com/somogyivakok.egyesulete](https://www.facebook.com/somogyivakok.egyesulete)

## „Farsangolunk, vígadunk, reggelig csak táncolunk...”

● folytatás az első oldalról



Vendégek és házigazdák, ötletes jelmezek, vidám maskarák

Reggelig ugyan nem, de egy hosszú délutánra ugyancsak együtt maradt vígadni és táncolni a Csurgói Városi Szociális Intézmény dolgozóiból, ellátottaiból és vendégeiből álló farsangoló csapata. Az évek óta február elején megrendezésre kerülő farsangi mulatságra

mindig nagy érdeklődés mutatkozik az intézmény ellátottai, klubtagjai részéről. Ilyenkor a fiatalok, az idősek és az intézmény dolgozó is vidám jelmezekbe öltöznek.

Zabundia Szilvia intézményvezető tájékoztatása szerint a télbúcsúztató, tavaszváró

karnevál megrendezése egyrészt a hagyományok ápolását, másrészt a kellemes együttlétet, a közösségépítést szolgálja. Nagy örömet fejezte ki, hogy a basakuti utcai és az alsóki klubtagok mellett a gyékényesi Margaréta és a csurgói Őszirózsa Nyugdíjas Klub is

képviseltette magát a rendezvényen. A klubok csoportjai és az intézmény dolgozói külön zenés-táncos produkciókkal és paródiával is készültek, hogy vidám perceket okozzanak egymás szórakoztatására.

A jó hangulatot tovább emelték azok az elhangzó versek, történetek is, amelyek vidám formában mutatták be a farsangi szokásoknak az emberek életében elfoglalt helyét és szerepét. A megéhezett sokaságot jóllakató finom farsangi fánk elkészítésében az Őszirózsa Nyugdíjas Klub tagjai vállaltak szerepet.

Az intézményvezető tájékoztatójában kiemelte, hogy a sikeres télbúcsúztató alkalmuk után sem állnak le pihenni, hanem már a tavaszra készülve kezdik el a Nőnap rendezvényük programjának összeállítását.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA



## Gyalogtúrával tiszteltek a doni hősök és katonai áldozatok előtt



Katonai tiszteletadás az iharosi templomfalán lévő hősi emléktáblánál

30 kilométer gyaloglással, 7 emlékhelyre szervezett tiszteletgést térségünkben több katonai és civil szervezet. A február 4-én közel 30 fő részvételével megvalósult gyalogtúrával, a 80 évvel ezelőtti, 1943. január 12-i doni áttörés hőseiről és áldozatairól kívántak megemlékezni.

Horváth Antal, tartalékos századosnak, a

Magyar Tartalékosok Szövetsége Budapest Fővárosi Szervezete elnöki tanácsadójának tájékoztatása szerint már közel 20 éve szerveződnék emlékmenetek a szomorú doni események hőseinek tiszteletére. Ebben az évben is összességében 20 helyszínen 1000 ember vett részt a rendezvény sorozatban.

A százados elmondása szerint a térségünkön ez évben átvonuló emléktúrán a kaposvári 44. területvédelmi tartalékos zászlóalj, a kaposvári és zalaegerszegi toborzók katonái, valamint nagykanizsai kadétok, vitézi rend tagok mellett civilek, hagyományörzők, térségi öregdiákok is jelen voltak a menetelők között.

Az emléktúra az elsőként az iharosbényei II. világháborús emlékműnél tartott tiszteletadás után Darvaspusztára indult, ahol szintén a tavaly felavatott Hősök emléktáblájánál rották le kegyeletüket a résztvevők. Kanizsaberek közelében az erdőszélen koszorút helyeztek el egy itt elesett sorkatonára sírhelyénél, majd az erdőn keresztül Somogyicscsóba megérkezve a bolgár hősök emlékművénél és a helyi háborús emlékműnél tiszteltek. A következő állomáshely Iharosban volt, ahol a temetői második világháborús katonasírok megkoszorúzása után a templom falán lévő hősi emléktáblánál ért véget a katonai tiszteletadás.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

# JÓTÉKONYSÁGI BATYUS BÁL

**2023.03.17. (péntek) 20 óra**

CSURGÓI EÖTVÖS JÓZSEF SPORTISKOLAI  
ÁLTALÁNOS ISKOLA AULÁJA  
Csurgó, Kossuth utca 3.

**Zene:** FILA ANTAL ÉS VARGA HENI

**Belépő:**  
3000 FT/FŐ

**Támogató jegy:**  
1500 FT/FŐ

**Jegyek elővételben  
vásárolhatók:**

HUSZICS-DERGEZ DIÁNA  
tel: 06-30/898-7749

VASSNÉ HUSZICS BERNADETT  
tel: 06-20/538-7065

HODOCSEKNÉ TÓTH NIKOLETTA  
tel: 06-30/697-1935

**Tombola felajánlást megköszönve fogadunk!**

## 26. Csurgói Nemzetközi Borverseny

Nevezni lehet az alábbi  
kategóriákban, 3 db minta  
leadásával:

- fehér
- rosé
- vörös
- direkttermő

**Nevezési díj: 1500 Ft**

---

**Borok begyűjtése:**

2023. március 8-9.  
12:00-20:00

a Fehérlő Vendéglőben  
(8840 Csurgó, Rákóczi utca 73.)

---

**Bírálat:**  
2023. március 10.

**Eredményhirdetés és bál:**  
2023. április 15.

*További információk:*

Ilia Csaba: 06-20/201-3004  
és  
Ács Ferenc: 06-30/564-3678  
Csurgói Hegyigazdák Egyesülete

## A férfi és a nő erős szövetsége – a házasság

Negyven éve, 1983 óta február második vasárnapja a házasság világnapja. Ma a polgári ceremóniák mellett reneszánszát élik a templomi esküvők, amikor Isten előtt is hűséget fogadnak egymásnak a párok. A házasság világnapja társadalmunk egyik alappillére, a házasságra irányítja a figyelmet. Nem véletlen, hogy ekkor kerül megrendezésre a Házasság Hete is, ami ehhez a dátumhoz kapcsolódik. Házasságban élni egy életen át tartó szövetség, egymást mindenben segítő, szoros szerelmi-baráti kapcsolat. Beszélgetőtársaim a témában ez alkalommal Horváth József és felesége, Horváthné Szalai Györgyi voltak. Az időpontegyeztetésnél csak egy kérésük volt, ne a vasárnapi mise idejében látogassak el hozzájuk.

Mert a vasárnapi misét nem lehet kihagyni.



### Hogyan ismerkedtetek meg egymással?

- **Györgyi:** Egy alsóki majálison találkoztunk először, ahol májusfa kitáncolás volt és különböző versenyek, meg igazából félig-meddig a baráti körünk is közös volt.

### Első látásra szerelem volt, vagy kellett hozzá egy kis idő, hogy kialakuljon köztetek a vonzalom?

- **Gy:** Én inkább úgy mondanám, hogy mind a kettőnknek tetszett a másik, de eltelt egy kis idő, míg hivatalosan is egy pár lettünk. November 25-én jöttünk össze. Szólj, ha nem így van!

- **Józsi:** De, Katalin-napkor. Még a régi művelődési házban, egy gimis buli alkalmával. Bár már a szüreti felvonuláson is megakadt rajta a szemem, buggyos

újjú magyaros ingben ült a székében. Húha, mondom...

### Mi volt az az első jel, amiből azt gondoltátok, hogy ebből a szerelemből örökre szóló házasság lesz?

- **J:** Nekem az volt, amikor kibé-kültünk utoljára.

### Mert volt olyan időszak, amikor "mosolyszünet" volt a kapcsolatotokban?

- **Gy:** Igen, még a házasság előtt. Idén leszünk húsz éves házassok, de 27 éve ismerjük egymást. Én már az első randevúmon azt éreztem, megtaláltam a lelki társamat. Ezt érzem a mai napig is. De mindkettőnknek az első kapcsolata volt ez, és volt, hogy elengedtük egymást. Először neki volt egy olyan lehetősége, hogy kipróbálja az életet mással, aztán nekem...De végül

visszataláltunk egymáshoz.

- **J:** De azért, mert én csak úgy engedtem volna el őt, ha tőlem jobbat talál.

### Végül tehát meghoztátok a döntést, együtt folytatjátok tovább. Minden a maga rendje és módja szerint történt, eljegyzés, majd azt követte az esküvő. Fontos volt számotokra, hogy Isten előtt is örök hűséget esküdjetek egymásnak?

- **Gy:** Természetes volt, hiszen mindegyikünk vallásos családban nőtt fel. A polgári esküvőn van egy ember, aki összead benneteket, szól a magnóból a zene, de a templomban az oltár előtt, Isten előtt, orgonaszó mellett igent mondani egymásnak, felemelőbb érzés.

- **J:** A hagyomány miatt is fontos. Egy ősi szokás szerint fogadalmat tenni ami egész életre

szól, a házasság szentségét is kifejezi...Ma is emlékszem a fogadalom szövegére.

### Hogy kezdtétek el a közös életeteket?

- **J:** Mi már külön kezdtük a szülőktől, ebben a házban. Ezt a házat a szüleim nekem vették, aztán persze már mi formáltuk a saját izlésünknek megfelelően. Bár például konyhaszekrény volt, de mosogatónk még nem volt. A Györgyi hokedlin egy lavórban mosogatott. Hányszor mondta: "Egyszer élném meg, hogy nekem lenne egy mosogatóm!" Jóval később már a mosogatógépről álmódzott. Akkor persze már mind a három gyerek megvolt.

### Mi a végzettségetek?

- **J:** Én szakmunkásképzőt végeztem, mezőgazdasági gép-szerelő a szakmám, de mellette méhész, nehézgépkészítő végzettségem is van. Az Erdőtransnál dolgozom. De itthon is sok a munka, nagy a gazdaság.

### Györgyi?

- **Gy:** Nekem szociális munkás a végzettségem, gyermekvédelmi szakosodással, a Családsegítő Szolgálatnál dolgozom. Emellett elvégeztem a pénzügy-számvitelt, és most van folyamatban a mérlegképes könyvelői végzettség megszerzése.

### Amikor összeházasodtatok volt elképzelésetek arról,



**hogy majd milyen lesz a ti családotok?**

- **Gy:** Ha látod ezt (egy képre mutat a falon, amin egy fa törzsébe vésett jelek mellett ott áll a három gyermekük)...Nem voltunk még házasok, amikor elmentünk Pogányszentpéterre a Latin Fogadóba, az egyik rokonunk diplomaosztóján tartott ebédre. Elsétáltunk a halastó fölé az edőbe, és egy bükkfa törzsébe beleírtuk a nevünket és számokat, ezen kívül három x-et. Bevallom őszintén nem emlészem arra, hogy akkor mit is jelentettek ezek a számok, de szerintem a 02 az 2002-re utalhatott, de a három x? Mindenesetre a három gyerek ezen a képen már ott áll a fa körül. Közül két éve mikor ott voltunk, láttuk, hogy az erdőt kivágták, akkor nem találtuk meg a fát, de most, amikor a gyerekekkel felmentünk, megtaláltuk. Ott készült ez a kép.

**Mindketten nagy családba születtetek?**

- **Gy:** Nekem egy édestestvérem van, és kettő féltestvérem.  
- **J:** Mi hárman vagyunk testvérek.

**Három gyermeketek született, két nagyobb fiú és egy kisebb lány. Hogyan változott meg az életetek, miután megszülettek a gyerekek?**

- **Gy:** Azt azért elmondom, hogy ha már családi mintáról is szó esett, nekünk november 22-én volt az esküvőnk. Egyrészt apósomék tiszteletére, mert nekik is ezen a napon volt az esküvőjük, bár az övék még három napos lakodalom volt.  
- **J:** Igen, mert a zenészek nem értek rá azon a napon, amikor a polgári szertartás volt, így egy nap kihagyást követően lett megtartva a templomi esküvő. Addig természetesen a násznép nem széledt szét, tartott a lakodalom.

**A másik oka mi volt a dátum választásnak?**

- **Gy:** Apósoméknak rendszere-

sen segítettünk a méhészetben és a hegyen...addigra már a méhekkel sem volt tennivaló, meg a szüreti időszak is véget ért, a bor is kiforrt. Így lett kitűzve november végére az esküvő, akkor már mindenki ráért.

**A gyerekekre visszatérve, mikor születtek?**

- **J:** Gellért 2004-ben, Péter 2005-ben, Emma pedig 2012-ben született. Éppen gyertyaszentelőkor.

**Gondolom Györgyi, te maradtál otthon a gyerekekkel?**

- **Gy:** Így van...De nem volt teher, mert egy gyerek születése mindig boldogság. Mindig valami új. Bár azt mondják az első gyerek neveli a szülőket.

**Friss szülőként könnyen megtudtatok bírkózni a megnövekedett feladatokkal?**

- **Gy:** Szerintem minket nagyon szeretnek odafönről... Bár Gellért koraszülöttként jött világra, nagyon jó étvágya volt. Még akkor is másfél óránként evett, amikor terhes lettem a Péterrel.

**Bent voltál minden gyermeked születésénél?**

- **J:** Igen, bár csak az Emma köldökzsinórját vághattam el és rögtön a kezembe adták.

**Volt segítségetek a kezdeti időszakokban?**

- **Gy:** Igen! A mamák, a testvérek...mindenki kivette a részét a babázásból.

**Amikor a kislányotok megszületett már ti is sokkal gyakorlottabbak voltatok, meg hát nagy öröm volt két fiú után egy kislány...**

- **J:** Már a Péternél is...A két fiú között másfél év a korkülönbség. Nagyon jó testvérek voltak, annyira szerették egymást. A Gellért mindig neveltette a Pétert a babakocsiban. Most, hogy már nagyok több a nézeteltérés köztük. Emma pedig a beteljesült álmunk. Meglát-

tam...olyan szép volt! Mintha nem is természetes úton, hanem császárral született volna. Mikor hazajöttem, mondtam is az édesanyámnak! Nem akarta elhinni, de mikor másnap elmentek megnézni, igazat adott.

**Megütötte a fületem az "édesanyám" szó. Nálatok ez családi hagyomány? A ti gyerekeitek is így szólítanak benneteket: "Édesanyám, Édesapám"?**

- **J:** Igen, csak míg én magázom a szüleimet, a mi gyerekeink tegeznek bennünket. Egymást is így hívjuk: édesanya, édesapja. A gyerekek néha lerövidítik, "Édes"-nek hívnak bennünket. Igazából én hoztam ezt a családból, nekem teljesen természetes. Bár gyerekkoromban az iskolában eleinte kellemetlen volt, de egy idő után én erre nagyon büszke votam! Az édesapám azt szokta mondani, apja, anyja lehet több is az embernek, de édesanyja, édesapja csak egy.

**Emmát gondolom mindenki a tenyerén hordja?**

- **J:** Igen, kiváltságos helyzetben van! A fiúk állandóan puszilgatják, szeretgetik! Bár néha ki is használja ezt a különleges helyzetet!

**Milyen női-férfi, anya-apa mintát közvetítetek a gyerekeitek felé?**

- **J:** A mi kapcsolatunkban meg tudjuk mutatni, hogy milyen a tisztelet a házastársak között. Ez nagyon fontos útravaló. Persze az a rózsaszín lángoló szerelem már nem olyan, mint húsz éve... (**Gy:** ..na azért ha a vasalt nadrágot meg az inget felhúzza...), de az életünk nagy részét már együtt töltöttük így, tiszteletben, szeretetben.

- **Gy:** Én próbálok minél többet átadni...

- **J:** A Györgyi szorgalma példa lehet a gyerekeink számára! Mikor a főiskolát elvégezte, mondtam a gyerekeknek, hogy: "Édesanyátok a család, a munka, a háztartás vezetése és gye-

rekek mellett képes volt erre!" Rengeteget tanult esténként. Mikor megkapta a diplomáját, én elsírtam magam!

- **Gy:** Ezt is csak azért csináltam, hogy a családnak több és jobb legyen!

**Mennyire egyeztethető mindez össze?**

- **Gy:** Mindig a család és a gyerekek az elsők! A gyerekek felé is ezt közvetítjük! Mi is azért dolgozunk, a szüleink is azért dolgoznak még a mai napig is, hogy nem csak a gyerekeknek, hanem az unokáknak mindene meglegyen! Hiába mondjuk a papáéknak, hogy menjenek el a strandra, ők inkább a méhekhez mennek...Ezt a tiszteletet a felnőttek és a felmenők írást azt gondolom átadtuk. Hány-szor volt olyan, hogy a gyerekek kérdezték, miért kell korán felkelni? De megértették...

- **J:** Elmondtam nekik, hogy nekünk nem kell már ennél több, ami kell, az már megvan, Én nem akarok többet, én nem akarok kacsalábon forgó palotát...ami ezután lesz, az már az övüké lesz! "Ha dolgoztok, segítetek, nem nekem dolgoztok, hanem magatoknak."

- **Gy:** Például itt van a sport. Mindkét fiú a Csurgói KK szerződéssel rendelkező játékos. De ahhoz a pénzhez ők még hozzá nem nyúltak, rajta van a számlájukon. Amíg mi győzünk ketten, addig nem is kell. Próbálunk előre gondolkodni, megvettük a szomszéd házat, most felújítjuk. Azt sem magunknak csináljuk, valamelyik gyerekünknek már lesz hol laknia.

**Eddig csak a szépről beszélünk, de konfliktusok mindig vannak egy párkapcsolatban. Mi az, amiből leggyakrabban nézeteltérés támad köztetek, és ezt hogy tudjátok megoldani? (nevetnek mindketten)**

- **J:** Nem figyel az ember, hogy mit, és azt hogyan mondja...

- **Gy:** Egyrészt szerintem a férfiak másként értelmezik azt,

amit a nők mondanak és más-  
képp gondolkoznak.

- **J:** Kicsit talán egyszerűbben...  
sokkal egyszerűbben...

- **Gy:** Másrészt nálunk a korkü-  
lönbség is közrejátszik szerin-  
tem. Köztünk közel 7 év van.  
Néha szemléletmódban sem  
egyezzünk.

- **J:** Még most se...nem csak ez-  
előtt húsz évvel, még most se...

- **Gy:** Azért meglátszik az, hogy  
más generációba tartozunk. És  
az is, hogy teljesen más családi  
háttérrel léptünk be a házassá-  
gba. Erről beszélgettünk ép-  
pen tegnap, amikor mondtam,  
hogy jössz...Én ugye félig-med-  
dig csonka családból száma-  
zom, Józsinak volt rendes min-  
taképe az igazi családról. Talán  
éppen ezért mindig arra törek-  
szem, hogy az én családom ne  
legyen olyan, mint az enyém  
volt. Ha foggal-körömmel is, de  
ehhez az elvhez ragaszkodom.  
Ehhez, ha engedni kell, akkor  
engedek.

**Az idős emberek szokták mon-  
dani, hogy haraggal ne fekü-  
djünk le...Nálatok is így van,  
vagy előfordul, hogy kicsit to-  
vább tart a "haragszom rád"?**

- **J:** Én előbb engedek, mint  
az Édes...Nagyon nehezen tud  
megbocsájtani.

- **Gy:** Ez nem igaz!

- **J:** De.. én férfi létemre sokkal  
előbb engedek, mint az Édes-  
anya.

- **Gy:** Azért olyan sokáig nem  
haragszok...

**Azt nem mondtátok miből  
adódnak a konfliktusok!**

- **J:** Nagy dolgok köztünk nem  
történtek...inkább mindennapi  
dolgokból...véleménykülön-  
ségből, például, hogy hogyan  
vezet...(nevetnek)

**Hogy telik egy hétköznapi na-  
latok?**

- **Gy:** Józsi reggel elmegy dol-  
gozni, este hazajön...én reggel  
felkelek összeszedem a három  
gyereket, egyik idemegy, má-  
sikért oda kell menni...logisz-  
tika...nekem kicsit több feladat

jut ilyen szempontból.

- **J:** Á...nem ilyen gyorsan  
megy...Úgy indul a nap, hogy  
én felébredek, összekészülök,  
beindítom a teherautót, fel-  
megyek a családnak a pékség-  
be reggelit venni, hazahozom,  
kirkom nekik. Leveszem a ci-  
pőmet, bemegyek a szobába,  
adok egy puszit, és csak úgy  
megyek el! A nap többi részé-  
ben tényleg a Györgyi intéz  
mindent. De telefonon beszél-  
lünk, és ha úgy érek haza, ak-  
kor Emmát hazaviszem az is-  
kolából, vagy a fiúkat elviszem  
edzésre. De a boltba majdnem  
mindig együtt megyünk Édes-  
sel.

**Akkor inkább az estét töltitek  
együtt a családdal közösen?**

- **J:** Inkább, de az edzések miatt  
- van, hogy 8-ig tart - még akkor  
is hiányos a család...

**Három sportoló gyereketek  
van, ami azért a családnak  
többletterhet jelent. Valaki-  
nek mindig mérközése van,  
mindenkinek meglegyen min-  
dene a meccsre...Gondolom  
nincs olyan nap, hogy nem  
megy a mosógép!**

- **Gy:** Ezért kell a naptár! Ebbe  
mindent beleírok! Csak így le-  
het!

**A vasárnapotok különleges ta-  
lán, hiszen azért akkor van egy  
kötött program.**

- **J:** Igen. Még akkor is, ha nya-  
ralni megyünk. Ahol éppen  
vagyunk, ott megyünk misére.  
Így például szilveszterkor az  
Őrségben voltunk, ott is meg-  
kerestem interneten, hol van  
templom a közelben és men-  
tünk.

- **Gy:** És minden este szoktunk  
imádkozni. Gyerekkoromban  
nálunk lakott a dédim, vele  
minden este imádkoztam. Ezt a  
hagyományt én megtartottam  
és továbbvittem a családomba.

**Van lehetőségetek a sok fela-  
dat között, csak ketten, külön  
időt tölteni egymással?**

- **Gy:** Kell is, hogy legyen!

- **J:** Ha máskor nem is, de egy  
évben egyszer egy wellness  
hétvégére elmegyünk. Általá-  
ban a házassági évfordulónkon,  
de előfordult már, hogy tavasz-  
szal is.

- **Gy:** Az lenne jó, ha minden  
hónapban elmehetnénk, de ezt  
nem tehetjük meg.

**Mondjatok nekem az életetek-  
ből egy olyan pillanatot, ami-  
ből biztosan tudjátok, hogy a  
másik szeret benneteket! Ami-  
re jó gondolni, vagy akár visz-  
szagondolni.**

- **J:** A hétfégi tejeskávé! Ma reg-  
gel is öt órakor felébredtem,  
hogy ne zavarjam Édest, kijöt-  
tem a nappaliba. Feltettem a  
fülhallgatót, úgy néztem a té-  
vét. Persze el is aludtam. Arra  
ébredtem fel, hogy az Emma  
bújik be mellém, de láttam,  
hogy a kisasztalon már ott a  
tejeskávé.

- **Gy:** Nekem minden nap az.  
Bár nemrég volt olyan, hogy  
elfelejtett reggel puszit adni,  
mielőtt elment...Mert ő vitte  
fel a fiúknak a barátját a busz-  
megállóba és sietett. Délelőtt  
felhívott. Kérdeztem tőle, hogy  
nem felejtettél el valamit? De  
igen, akartam is mondani...-  
válaszolta.

- **J:** Már amikor elindultam, a  
teherautóban rögtön eszem-  
be jutott. Jajj, úgy bántam! De  
én ennek ellenére úgy érzem,  
hogy ami tőlem telik, mindent  
megteszek az év 365 napján.  
Mondjuk a névnapok, születés-  
napok terén van mit bepótol-  
nom! Azokkal hadilábon állok!

- **Gy:** Hát igen! Én például ezt is  
megtanítottam a fiaimnak! Azt,  
hogy a nők mások! Igenis sze-  
retik, ha egy kicsit kényeztetik  
őket, igénylik a szeretetet, a  
simogatást!

- **J:** A simogatásból nincs hiány!  
(nevet)

**A szeretet kimutatása termé-  
szetes a családban?**

- **J:** Igen! A gyerekeink látják,  
hogy szeretjük, tiszteljük egy-  
mást.

**Mi a véleményetek? Mitől lesz  
jó egy házasság? Mik azok  
a dolgok, amiket, ha megte-  
szünk, akkor az tényleg a sírig  
kitart?**

- **Gy:** A tisztelet és szeretet  
mindenképpen. A megértés is.  
De én például tényleg komo-  
lyan veszem azt, ha egyszer  
már kimondtam hogy "igen",  
akkor az úgy is legyen! Ahogy  
már mondtam a család az első.  
Ennek az az ára, hogy sokszor  
a takarítás elmarad. Mert ha le  
kell ülni tanulni, akkor bizony  
le kell ülni. Vagy ha a gyereket  
a válogatottba fel kell vinni,  
akkor meg az a fontosabb! A ta-  
karítás meg megvár. Senki nem  
csinálja meg helyettem! Egyet  
tudok, hogy semmit nem csi-  
nálnék másként!

- **J:** Azt hiszem valamilyen szin-  
ten engedni is kell mind a két  
félnek. Fontos még az egyet-  
értés a főbb dolgokban, mert  
csak akkor működik, ha egy a  
cél, ha egy irányba megyünk. Ez  
példa a gyerekeknek is. És a hit.  
Aki ki akar lépni egy házasság-  
ból, az már elvesztette a hitét  
is. A másikba való hitét is. Ez is  
nagyon lényeges.

Vajon mi lehet az oka, hogy a  
korábbi generációk tagjai job-  
ban hittek a házasság szent-  
ségében, hogy a végsőkig  
- holtomiglan, holtodiglan - ki-  
tartottak a nehezebb időszakok  
ellenére is egymás mellett?  
Talán mert ők a szívük mélyén  
tudták - ahogy riportalanyaim  
is - hogy a család érték, mely-  
nek megvédése idő, energia  
és áldozat árán lehetséges.  
Számukra egyszerűen magától  
értetődő volt, hogy az emberi  
értékek megtartása munkát,  
befektetett energiát és nagy  
türelmet követel. A beszél-  
getés közben figyeltem őket.  
Minden mozdulatukból, huncut  
pillantásukból áradt az egymás  
iránti szeretet és tisztelet. És a  
humor, mert anélkül nem is le-  
het ezekről a dolgokról beszél-  
ni. Pedig húsz év telt el!

BV



## Ancillák és társaik... Női sorsok nőnap előtt



Csinos szobalányok 1908-ból

Ancilla, ez a születési anyakönyvi bejegyzésekben gyakran olvasható latin szó, szobalányt jelent. Azt a főként az 1800-as évek közepétől 1945-ig tartó foglalkozási formát, amelyért úgymond sorba álltak a paraszti vagy városi munkás sorból kitörni kívánó leányok. Akiket tömegesen vonzott a szerény, de biztos fizetés, a rendszeres étkezés és a főként nagypolgári, úri otthonok nyújtotta kényelem. Ezért aztán a 14-16 éves lányok százai utaztak a városokba, keresték fel a közeli kastélyokat, hogy a szobalányi, cselédlánya bérükből a férjhez menetelükig legalább a staffirungra valót össze tudják rakni.

A viszonylagos létbiztonság mellett nagyfokú női kiszolgáltatottságuk következtében azonban gyakran váltak a család

férfitagjainak vagy a többi férfi szolgálónak a szexuális eszközévé. Gyakran maga a házasasszony választott szobalányt, cselédlányt, házi szolgálót vagy éppen csinos mosónőt az elhidegült férje vagy éppen kamaszfi „kiszolgálására”, gondolván, hogy ami a falakon belül történik, arról úgy sem tud senki.

A házon kívül lévő, de ház körül szolgáló lányoknak, vízfordóknak, kerti szolgálóknak, fejőnőknek, állatgondozóknak talán még a bentlévőknél is nagyobb volt a kiszolgáltatottsága. Mivel nem voltak annyira szem előtt, az intézők, kasznárok, ispánok is nagyon gyakran kényszerítették a lányokat szexuális szolgálatokra is. Azonban az ilyen kapcsolatoknak nagyon gyakran lett terhesség a vége.

A 100-150 évvel ezelőtti születési anyakönyvek szinte minden oldalán találkozunk szobalányok, szolgálók, de parasztlányok házasságon kívül született, törvénytelen, apátlan, fattyú, zabigyerek jelzőkkel illetett gyermekeinek bejegyzésével is.

Az ilyen „megesett” lányokat, ha az uraság elismerte az apaságot jó esetben egy lovászfúval vagy másik szolgálóval, megfelelő hozománnyal kiházasították, és így a gyermek akár a kastély udvarában is felnvelődhetett.

Azonban legtöbbször nagyon keserű sors jutott csak a kiszolgáltatott lányoknak. Gyermekeiket elvették, és vidékre adták ki nevelésre, és őket elbocsájtották. Státuszukat tovább nehezítette, ha bár gyermeküket megtarthatták, de haza kellett menni a falujukba, ahol aztán többnyire széles körű megvetéssel kellett tovább élniük.

1826-ban két esetben is, az iharosi, bizonyára a kastélyban szolgáló „ancilla” szobalányoknak, áprilisban Bük Annának György nevű fia, míg októberben Selem Katalinnak Katalin nevű leánya született „spurius” azaz hamis, vagyis törvénytelen gyermeke.

A következő évben egy oldalon három törvénytelen születési bejegyzés is található. 1827. november 21-én a szentpéteri szobalány Balás Annának József, 1828. február 11-én az iharosi Pintér Juliannának Mátyás, 1828. március 18-án az iharosi parasztlánynak, Jurtsek Zsuzsannának Terézia nevű „illegitimus” törvénytelen gyermeke született.

Csurgón, a református Ráskó Éva 1820. november 14-én Örse (Erzsébet) nevű leánynak adott életet, míg 1821. augusztus 28-án a szintén csurgói református Simon Rozália József nevű fiát aláhúzott Apátlan bejegyzéssel anyakönyvezték.

A jobb megélhetés reményében vidéki helyekről is érkeztek szolgálók egy-egy nagyobb uradalomba. 1839. február 6-án a Hosszútó településről származó, Iharosban szolgáló Kósa Zsuzsanna törvénytelen Rosália nevű kislánynak adott életet.

A híres Csurgón elhunyt mezőgazdász, Nagyváthy János házvezetője Szalay Katalin 1800-ban leánygyermeket szült, aki a keresztségben a Lidia nevet kapta, és később Nagyváthy Lidia néven is ment férjhez.

A szobalányok ideje óta sokat változott a nők társadalmi helyzet. Egy elfogadóbb társadalomban, saját ünnepnappal, több joggal és lehetőséggel, kisebb kiszolgáltatottsággal nézhetnek már szembe a női létük kihívásaival.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

## Az első csurgói óvó bácsi emlékére

155 éve, 1868 januárjában nagy hidegek voltak. A Csurgó óvárosi paplakban Kratochwill Imre, képzett kisedővó, mai szóval óvó bácsi naponta meleg szobával várta a kicsinyeket a dél-előtti foglalkozásokra, Somogy megye másodikként megnyitott óvodájába. Az alapító, Berky József esperes-plébános pedig örömmel hallgatta az aprócska gyermekeket, amint a kisedővó után szavalják az aznapi mondókat.

Berky József esperes-plébános, az 1867. május 6-án, Berzencén megnyitott megyei első óvoda után, pár hónappal később Csurgón is óvodát nyitott. Az eseményről így tudósít Rapos József: Brunswick Teréz grófhölgynek, a legnagyobb magyar honleánynak élete és műve... című, 1868-ban kiadott könyvének 156. oldalán:

„Csurgó (mezőváros Somogyvármegyében)-1867. november 1-én nyitott óvodát főtisztelen-

dő BERKI JÓZSEF esperes-plébános úr, miután a berzencei neki a szomszédban megtetszett. Még eddig egyedül tartotta fenn. Nevelés díj nincs, gyermeklétszám: (31 fiú és 27 leány=) 58 (ötvennyolc). Vezérli KRATOCHWILL IMRE okleveles alapnevelő (óvó) nőtlen, 22 éves. Javadalma – ideiglenesen – csak száz forint és teljes ellátás az esperes úrnál.”

A nevezett időszakban az óvóképző intézetek szinte még

csak férfiakat képeztek ki, akik több évnyi tanulás és gyakorlati képzés után vállalhattak munkát az ország különböző kisedővódáiban.

A képzett, okleveles óvóbácsit által vezetett intézmény azonban sajnos nem sokáig működött. Ugyanis a fentebb említett kiadvány későbbi függelékének 427. lapján már ezt olvashatjuk:

„Meggstüntek: (1868. I. félévében)

(69.) CSURGÓN (1868) feb-

ruár 6-án Berki József eszperes-plébános vezérlőjének KRATOCHWILL IMRÉNEK ekkor történt halála miatt megszűnt.”

A halál vélhető oka, bizonytalan források szerint tüdőgyulladás volt, melyet lehet, hogy

az éppen 155 évvel ezelőtti kemény januári hideg okozott. A rövid, de példaértékű kezdetre azonban méltán lehet büszke Csurgó közössége. Sajnálatos viszont, hogy egy fiatalember, az első óvá bácsai életének 22. évé-

ben történt elvesztése beárnyékolta ezt a szép kezdetet.

Azonban 1892. szeptember 15-én újra indult, az azóta is 130 éve, folyamatosan tartó óvodai élet Csurgón, melynek történeteiben fel-fel idézzük azokat a

kezdeti alapítókat, akik felkarolták, oktatták, nevelték az első óvodáink kicsinyeit.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

## 100 éves a csurgói „Hangya”

Csak az idősebbek emlékeznek az egykori Hangya boltra. Pedig ma is áll, a Széchenyi téren, igaz teljesen átalakítva. A Hangya Szövetkezettől örökölt épületben volt Csurgó legnagyobb a Csurgó és Vidéke Földművesszövetkezet, majd a helyi ÁFÉSZ legnagyobb vegyesboltja egészen 1962-ig. Ekkor ABC-rendszerű áruház létesült a ráépített emelettel, amely 1963-tól a Csurgó és Vidéke ÁFÉSZ irodáinak ad otthont. AZ ÁBC kinőtte és jelenleg a szövetkezet Vas- műszaki áruháza.

Járásunkban 1945 októberében Csurgón alakult meg az első földművesszövetkezet. 35 tag alapította. A mezőgazdasági termelést segítette azzal, hogy vetőmagot szerzett be, műtrágyát biztosított. A szövetkezetek gazdasági profilja a „Hangya” szövetkezetekkel történt egyesüléssel alakult ki. A fúzió során jutott hozzá a csurgói földművesszövetkezet a ma is álló épületben elhelyezkedő nagy alapterületű bolthoz. 1963 január 1-jétől egyesült a csurgói, zákányi, berzencei, iharosberényi, inkei, gyékényesi és porrogi földművesszövetkezet, amely a források koncentrálásával már ÁFÉSZ-ként nagyobb ütemű fejlesztéseket tett lehetővé.

A száz évvel ezelőtti Csurgó legnagyobb üzlete volt a Hangya. A visszaemlékező szerint a Kovács- házaspár gondoskodott a megfelelő kiszolgálásról. Egyetlen lányuk Piroska volt. A ház fogadta Radó divatárust, aki végtelen elegánsan járt, figyelmes, igaz kereskedő volt. Gyerekkoromból én Horváth



Gyuszi bácsira emlékszem.

A Magyar Gazdaszövetség 1898-ban Hangya néven hozta létre szövetkezeti hálózatát. Céljaikat azzal indokolták, hogy „a falvak népét megrontó uzsora Magyarországnak valóságos rákfenéje volt. Az uzsorások zöme a falusi szatócsok és korcsmárosok sorából került ki, akik rendszerint könnyű batyuval lépték át a határt, és letelepedvén a faluban, egy évtized múltán virilistákká vedlettek át. Nem lett volna talán irigyelhető tőlük a jómód, ha azt becsületes munkával szerezték volna meg. De pénzükhöz sok ezer vagyonából kiforgatott szegény földműves verejtéke és panasza tapadt. Majd megtollasodván, az eszközökben nem válogató kufár szellemet, s az erkölcsi követelmények iránti érzéketlenséget, a közigazdaság és a közélet egész területén szétgurították... A mi szövetkezetünk hivatásának, a fogyasztók olcsó és becsületes kiszolgálása mellett abban a szociális munkában kell kidomborodnia, hogy az elmaradt falusi népet hozzá neveljük a modern üzlethez, hiányzó kereskedelmi

érzékét kifejlesszék, s ekként felvértezzék minden kizsákmányoló szándékkal szemben.”

Somogy megyében Berzencén jött létre az első szövetkezet. A Csurgói járás főszolgabírói hivatalához Babochay László elnök adta be a berzencei Hangya engedélyezésének kérelmét. A Kaposvári Királyi Törvényszék 1902. október 26-án adta ki a működési engedélyt azzal, hogy „a vállalat tárgya, hogy tagjait olcsó és jó minőségű háztartási és gazdasági cikkekkel ellássa”. Hasonlóan az elsők között alakult meg a szövetkezet Iharosberényben is. 1923-ban a megye 310 települése közül 142-ben működött a szervezet. Alsokban Kovács István református elemi iskolai tanító volt a kezdeményező.

A neve „Hangya” Termelő-, Értékesítő- és Fogyasztási Szövetkezet: Alsok és Csurgósarkad, Berzence, Csurgó, Gyékényes, Iharosberény, Inke, Liszó, Nemespátró, Porrog, Porrog-szentkirály, Somogyudvarhely, Senta, Zákány alkották.

A Csurgó és Vidéke Hangya Szövetkezet 1922-ben alakult 10 000 korona alaptőkével.

Alapító elnöke Vágó Lajos épület- és múlakatos volt.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet és a „Hangya” Termelő-, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet létesítette a „Futura” Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaságát. Albizományosai működtek Zákányban és Berzencén.

1923-ban alakult meg az Alsódunántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet. Fiókjai: Alsok és Csurgósarkad, Belezna, Berzence, Csurgó, Gyékényes, Liszó, Surd, Senta, Zákány.

A bolti tevékenység szorosan kapcsolódott a vásárokhöz. Ha felesleg volt állapotban, terményben, a vásárra vitték. Itt szerezték be a szerszámokat, iparcikkeket. A vásár mindig esemény volt, nemcsak a felnőtt, a család, a gyerek számára is. Készültek rá, az idejét mindenki számon tartotta.

Berzence: Fekete vasárnap után hétfőn, június 13, augusztus 10, december 19.

Csurgó: Húsvét vagy Pünkösd után kedden, szeptember 1, november 20

Gyékényes: Május 1, október 30,

Iharosberény: Mátyás napján, május 16, július 26, szeptember 21.

Inke: Március 1, június 10, szeptember 10, október 20

Zákány: június 24

Csurgón 1934-ben az április 3-i vásáron a felhozott 176 lóból 11-et, 257 szarvasmarhából 83-at adtak el.



## Tájékoztatás lomtalanításról - 2023. március 3.



Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal Beruházási és Műszaki Irodája értesíti a lakosságot, hogy a

**Viridis – Pannonia Nonprofit Kft.**

**2023. évi lomtalanítási akcióját  
2023. március 3-án,  
pénteken tartja.**

A lomhulladékot 2023. március 3-án péntek reggel, 7:00

óraig helyezze ki az ingatlan előtti közút mellé olyan módon, hogy az könnyen elszállítható legyen, és a közúti forgalmat ne akadályozza.

Változás a korábbi évek gyakorlatához képest, hogy az ingatlanoktól az adott időszakban háztartási mennyiségben keletkezett (maximum 3m<sup>3</sup>) lomhulladékot szállítanak el. A plusz lomhulladék elszállítására konténert biztosítanak díjazás ellenében, vagy hulladékudvarban (Nagykanizsa, Vár

u. 5., Nagyatád Berzencei út) meléket lerakni.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a lomtalanítás során nagy darabos, azaz a közszolgáltatás keretében rendszeresített gyűjtőedény méreteit meghaladó lomhulladék kerül elszállításra, a lom továbbra sem tartalmazhat háztartási szemetet, építési törmelék (WC csészét, kerti hulladékot és faágat, valamint elektromos, illetve veszélyes hulladékot).

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy közszolgáltató kizárólag attól az ingatlantól szállít el lim-lomot, amelynek tulajdonosa a rendszeres hulladék-szállítást nem szünetelteti, illetve 2022. december 31-ig elvégzett szolgáltatások hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjáról kiállított számlákat kiegyenlítette, valamint a társaság egy helyről csak egy alkalommal szállít el lomhulladékot.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy Csurgón nincs kijelölt szemétkerakó hely. Tilos a városban hulladékot, építési tör-

meléket lerakni. Építési törmelék esetén konténert kell rendelni, illetve beszállítható a törmelék a szolgáltató nagykanizsai telepére (Nagykanizsa Vár u.5).

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a Viridis-Pannonia Kft. az ingatlanhasználók részére egész évben a hulladékudvarban (Csurgó 0400/1 hrsz, Szennyvíztelep mellett) térítésmentesen biztosítja az elektronikai hulladék (TV, hűtő, háztartási kisgépek, stb.), veszélyes hulladék (festék, gyógyszer, ólomakumlátor, vegyszer), valamint háztartásonként évente 5 db személyautó gumi átvételét.

Felhívjuk a figyelmüket, hogy kizárólag ép, nem kifosztott elektronikai hulladékot vesz át a szolgáltató!

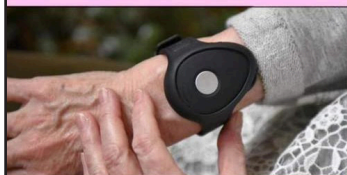
Kérjük a lakosságot, használja ki a lehetőséget, és legálisan szabaduljon meg a háztartásában felgyülemlt lomjaitól!

Üdvözlettel:

Toth Sándor sk.  
irodavezető

## EGY ÚJABB FONTOS KEZDEMÉNYEZÉS

### GONDOSÓRA



A PROGRAM ELSŐDLEGES CÉLJA AZ OTTHONI ÉS ÖNÁLLÓ ÉLETVITEL MEGHOSSZABBÍTÁSA.

A GONDOSÓRA PROGRAM RÉSZÉKÉNT MEGVALÓSULÓ SZOLGÁLTATÁS ÉS A JELZŐESZKÖZ INGYENES, ÉS MAGYARORSZÁG MINDEN TELEPÜLÉSÉN HOZZÁFÉRHETŐ A HÉT MINDEN NAPJÁN ÉS ÓRÁJÁBAN.



A JELZŐESZKÖZZEL AZ IDŐS EMBER MINDEN KÖRÜLMÉNY KÖZÖTT KÉPES SEGÍTSÉGET KÉRNI (A KÉSZÜLÉK KARON VAGY NYAKBAN HORDVA MINDIG ELÉRHETŐ).

Csurgó

## Biztonságra hangolva!

A Gondosóra program egy országos jelzőrendszerre épül. Feladata, hogy a saját otthonukban élő idős emberek egy egyszerű eszköz segítségével kapcsolatba léphessenek elsődlegesen a Diszpécserközponttal, ahol képzett munkatársaink próbálnak segíteni a felmerülő problémákban. Amennyiben diszpécserünk – lehetőség szerint a Gondosórán keresztül jelzést leadó ügyféllel egyetértésben – úgy ítélik meg, hogy a helyzet megoldása a kontaktszemély beavatkozását igényli, úgy a korábbiakban már megadott elérhetőségeken a diszpécser felveszi vele a kapcsolatot, aki aztán közvetlen és gyors támogatást, illetve megoldást nyújthat a problémára.

A 65 éven felüli személyeknek járó ingyenes Gondosórát a [www.gondosora.hu](http://www.gondosora.hu) honlapon lehet igényelni. A programról további információ kérhető a Csurgói Városi Szociális Intézményben (8840 Csurgó, Basakuti u. 3.) személyesen vagy a 82/471-093-as telefonszámon.

## Böjt - a mértékletesség erényének gyakorlása



FOTÓ: PIRABNYI

A húsvéti ünnep időszakában sokak figyelme terelődik a böjtre. A böjtölésnek számos fajtája és célja van.

Az évszázados gyakorlatra visszatekintő vallási böjtöket meggyőződésből végzik. A katolikus hit szerint a böjt a mértékletesség erényének gyakorlása. Tágabb értelemben minden erkölcsi megfontolásból fakadó önmegtagadást, főként az érzelmi életvezetektől való tartózkodást jelenti, szoros értelemben a létfenntartási ösztön megfékezését az evés és ivás terén. Célja a lélek fölemelése és a bűnbánat kifejezése.

A római katolikus nagyböjt hamvazó szerdán, idén február 22-én kezdődik és utolsó napja a húsvét előtti szombat, azaz nagyszombat. Ebben a negyven napos periódusban a hívők Jézus pusztában töltött negyven napos böjtjéről emlékeznek meg. Korábban csak a napi egyszeri étkezés volt megengedett és tiltották a hús fogyasztását, de az egyház idővel enyhítette ezeket a szabályokat.

A görögkatolikus étkezési szabályok mögött az Istenhez önmegtartóztatással való közelebb kerülés szándéka húzódik meg. A nagyböjt a római katolikus hagyományoknál két nappal korábban, vajhagyó

vasárnap utáni hétfőn kezdődik.

A zsidó vallás több ünnepéhez is köt böjtöt. Ezeket eltérő szigorúság jellemzi: míg egyes ünnepekkor csak bizonyos fajta ételek mellőzése kötelező, de vannak olyan ünnepek ahol az evést és ivást is szigorúan tiltják. Érdeemes megjegyezni, hogy már a bibliai időkben is tiltották a várandós anyák és a 9 évnél fiatalabbak teljes böjtjét.

Az iszlám vallásban ramadán a Korán kinyilatkoztatásának hónapja, az iszlám holdév 9. hónapja. A körülbelül 30 napos böjt akkor veszi kezdetét, amikor a muszlimok meglátják az új holdhónap elejét jelentő holdsarlót. A Korán leírása szerint a hajnalhasadástól naplementéig tartó böjti napokon tartózkodni kell ételtől, italtól, dohányzástól és házasságtól.

Böjtöt vallási okokon kívül egészségügyi megfontolásból – főként tisztulási vagy fogyási céllal – is végeznek. Sokszor tévesen, ugyanis a böjtre vonatkozó előírások pontosan ismertek és általában mentesek a káros túlzásoktól, de az extrém fogyókúrára vagy méregtelenítésre használt böjtöket azonban már nem javasolják a szakemberek. A böjt ugyanis nem

"méregtelenítés", ahogyan sokan nevezik, hanem a szervezet tehermentesítése, az emésztőrendszer kímélése és a salakanyagok gyorsabb kiürülésének elősegítése. A dietetikusok ezért kimondottan kúraszerűen ajánlják a böjtölést.

A fogyás szempontjából hasznos lehet a léböjt, amely kizárólag víz, nyers gyümölcsök és zöldségek kipréselt levének fogyasztását jelenti vagy a szilárd-nyers étrend, amely vegyesen összeállított, nyers gyümölcsökből és zöldségekből álló étkezés. A 4-5 napos időtartamra ajánlott, bővített nyers étrend pedig megengedi a nyers gyümölcsök és zöldségfélék teljes kiőrlésű rozlisztból készült kenyérral, párolt főzelékfélékkel, héjában sült burgonyával történő kiegészítését. A gyümölcsnapokon különböző gyümölcsök fogyasztása történik napi 5-6 étkezés során.

A böjtöt követően ajánlott a fokozatos visszatérés során az emésztőrendszer hirtelen megterhelésének elkerülése érdekében.

BV

*Forrás:*

1. A böjt fajtái és élettani hatásai  
<https://egeszsegvonal.gov.hu/b/1771-bojt-fajtai-es-elettani-hatasai.html>
2. A böjttörés így lesz egészséges  
[https://www.hazipatika.com/taplalkozas/egeszseg\\_es\\_gasztronomia/cikkek/a\\_bojttoras\\_igy\\_lesz\\_egeszseges](https://www.hazipatika.com/taplalkozas/egeszseg_es_gasztronomia/cikkek/a_bojttoras_igy_lesz_egeszseges)
3. Magyar Katolikus Lexikon - Böjt  
<http://lexikon.katolikus.hu/B/b%C3%B6jt.html>
4. zmintzoltan: Nagyböjt 2023  
<https://nevezetesnapok.hu/egyhazi-unnepek/2023/nagybojt-2023/>

	<h3>Csurgó és Környéke</h3>	Kiadja: ICMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.	<b>Főszerkesztő:</b> Szabó Balázs <b>Szerkesztők:</b> Balogh Veronika, Vargáné Hegedűs Magdolna	<b>Küldjön hírt!</b> Juttassa el hozzánk észrevételét, osszon meg érdekeségeket, küldjön híreket! <b>Levélcím:</b> 8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1. <b>Telefon:</b> +36 30/480 2046 <b>Email cím:</b> csurgo.es.kornyeke@gmail.com
	Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap	Felelős kiadó: Szabó Balázs - ügyvezető	<b>Elérhetőek Csurgón az alábbi helyeken:</b> egyházak, általános iskolák, középiskolák, óvodák, Csokonai Községi Ház, Városi Könyvtár, Posta, Széchenyi téri újságos.	
	Megjelenik (2023./2. szám): 2023. február 20.	Levélcím: 8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.		
	Lapzárta: minden hónap 20-án!	Telefon: +36 30/480 2046		
ISSN 0864-8867	Email cím: csurgo.es.kornyeke@gmail.com			



**A magyarok  
döntöttek:**

**97% NEM  
A SZANKCIÓKRA**



Készült Magyarország Kormányára megbízásból.

Biztonságos,  
INFLÁCIÓ  
FELETTI kamat

# PRÉMIUM MAGYAR ÁLLAMPAPÍR

AKÁR  
**16%**  
ÉVES KAMAT\*

**KAMATADÓMENTES**

A KINCSTÁR, A POSTA, VALAMINT EGYES  
BANKOK FIÓKHÁLÓZATÁBAN ÉS ONLINE

[allampapir.hu](http://allampapir.hu)



Magyar  
Állampapír

\*A kifizetendő kamat mértéke a kamatbázis és a kamatprémium összege. A kamatbázis megegyezik a kamatmegállapítás évét megelőző naptári évre vonatkozóan a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett éves átlagos fogyasztói árindex-változás százalékos mértékével, ami 2022. évre vonatkozóan 14,5%. A Prémium Magyar Állampapír ezen kamatbázis felett biztosít sorozatonként eltérő, a 2027-ben lejáró 2027/K sorozatú kötvényre 0,75%, a 2030-ban lejáró 2030/I sorozatú kötvényre 1,5% kamatprémiumot. Jelen tájékoztatás a tőkepiacról szóló 2001. évi CXV. törvény vonatkozó rendelkezései alapján kereskedelmi kommunikációnak minősül, és nem tekinthető ajánlattételnek, teljes körű tájékoztatásnak, befektetési vagy adótanácsadásnak. A Kibocsátó felhívja a befektetők figyelmét, hogy a Prémium Magyar Állampapírok esetében sem zárhatóak ki teljeskörűen az infláció változásából eredő kockázatok, és valamennyi további befektetési kockázatot és lehetőséget is a befektetőnek kell felmérnie. A Prémium Magyar Állampapírok forgalomba hozatalának és forgalmazásának általános feltételeit az adott sorozat Ismertetője és Nyilvános Ajánlattétele tartalmazza, melyek megtekinthetőek a forgalmazóhelyeken, az ÁKK Zrt. saját honlapján ([www.allampapir.hu](http://www.allampapir.hu) és [www.akk.hu](http://www.akk.hu)), valamint az MNB által üzemeltetett honlapon ([kozvetitelek.mnb.hu](http://kozvetitelek.mnb.hu)).